

Lopunajat vai ajan loppu?

Veli-Matti Kärkkäisen seminaari
eskatologiasta

Johdanto: Mitä eskatologia on?

Henna Puolakanaho, 3. vuoden opiskelija
Teopolis 3.-4.2.2026

Suomen
teologinen
opisto

Sisältö

Eskatologian historiaa

Eskatologian määrittely

Neoapokalyptismi

Ekoteologian määrittely ja lyhyt historia

Uushelluntailainen vastaus ekologiseen kriisiin

Ekoteologian haasteet ja puutteet

Suomen
teologinen
opisto

Eskatologian historiaa

Alkuseurakunta: Kiihkeä Jumalan valtakunnan tulemisen odotus

Keskiaika: Eskatologinen toivo hiipui, muttei kadonnut

Modernismi: Ajatus maailman katastrofimaaisesta lopusta epäilyttävä → hylättiin monien akateemisten teologien toimesta

Historiallisen Jeesuksen etsintä 1900- luvulla: Kritisoitiin joidenkin raamatuntutkijoiden tahoilta

Marcus J. Borg: Amerikan Jeesus- seminaari 1900- luvulla, epäeskatologinen tulkinta Jeesuksesta

Karl Barth: Eskatologian uudelleenlöytö

Jürgen Moltmann: eskatologia on kristillisen teologian ”ensimmäinen ” luku

Suomen
teologinen
opisto

Mitä eskatologia on?

- Päättymisen ja täyttyminen
- Kristillinen eskatologia kattaa yksilön ja koko kosmoksen

3 ulottuvuutta:

Henkilökohtainen ja yhteisöllinen toivo

Inhimillinen ja kosminen kohtalo

Nykyinen ja tuleva toivo

Suomen
teologinen
opisto

”Kristillinen eskatologia yhdistää toivon ihmiskunnalle ja koko kosmokselle. Me emme ole pelastettuja maailmasta, vaan ennemminkin maailman kanssa, kun odotamme uuden maan ja uuden taivaan luomista”

Mitä eskatologia on?

- Päättymisen ja täyttyminen
- Kristillinen eskatologia kattaa yksilön ja koko kosmoksen

3 ulottuvuutta:

Henkilökohtainen ja yhteisöllinen toivo

Inhimillinen ja kosminen kohtalo

Nykyinen ja tuleva toivo

Suomen
teologinen
opisto

Case: Uushelluntailaiset yliopistot

- Benson Idahosa University (BIU)
- Perustettu vuonna 2002
- Opinto- ohjelmia mm. maataloudessa ja kasvatustieteissä
- BIU osana “Academia for Green Africa” (AFGA)-aloitetta
- Covenant University ja Landmark University
- Keskittyvät insinööritieteisiin ja maatalousopintoihin
- CU sai “Climate Champion”- palkinnon

Suomen
teologinen
opisto

Ekoteologian haasteet ja puutteet

- Heikko Raamatullinen ulottuvuus
- Heikko käytännön ulottuvuus
- Heikko sosiaalinen ja poliittinen ulottuvuus

Miten kristillisen eskatologian ymmärtäminen koko kosmosta koskevaksi voisi haastaa Suomen vapaakristillisiä seurakuntia kehittämään ekoteologisia käytäntöjä ja vahvistamaan niiden teologista ja yhteiskunnallista relevanssia ekologisen kriisin ollessa läsnä?